

Nr 136.

Av herrar **Hedqvist** och **Birke**, om rätt att vid taxering göra avdrag för till staten eller hemvärnsförening lämnad gåva för hemvärdnet.

Genom kungörelse den 31 maj 1940 förordnade Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut att till landets försvar skulle inrättas ett hemvärn. Detta består av militärt organiserade, på frivillighetens väg rekryterade förband, som utgöra en del av lantförsvaret och hava till främsta uppgift att verka för det omedelbara trygghandet av den egna hemorten.

Den möjlighet som härigenom öppnats för den icke-värnpliktige medborgaren att mot främmande inkräktare slå vakt kring det egna hemmet har mötts av en våg av hänförelse runt hela landet, och hemvärnsskaderna äro för närvarande fyllda på ett tillfredsställande sätt.

Ehuru hemvärdnet som nämnts är en del av svenska armén, hava emellertid statsmakterna med hänsyn till de betungande kostnaderna för rikets reguljära försvarsmakt och hemvärdnets fundamentala byggande på frivillighetens grund ansett sig behöva i endast inskränkt mån bidra till kostnaderna för de särskilda hemvärnsförbanden.

Staten svarar således för att den enskilde hemvärnsmannen erhåller vapen, viss ammunition för övningsändamål, överdragsuniform, hjälm, vintermössa, livrem och hemvärnsväska. Övrig i tjänsten erforderlig utrustning har hemvärnsmannen således att själv bekosta. Det kan emellertid anmärkas, att viss del av den utrustning staten åtagit sig t. ex. vintermössor åtminstone delvis anskaffats av hemvärnsmännen på enskild väg. Därjämte betalar staten till de för hemvärdnets närmaste ledning förordnade krets- och områdesbefälhavarna en mycket blygsam årlig ersättning och ställer genom vederbörande inskrivningsområdesbefälhavare till förfogande instruktörer för hemvärnsmännens militära utbildning.

Det torde emellertid vara för en var uppenbart, att det allmännas bidrag är otillräckligt för bestridande av omkostnaderna för hemvärdnet.

För de lokala hemvärnsförbanden behövas t. ex. nödvändigtvis expeditionsoch undervisningslokaler, skrivmaterialier, skrivhjälp och dylikt. De övningar, som oundgängligen fordras för militär skolning, draga sina ofrånkomliga kostnader. Utan praktisk tillämpning och förkovran i de militära färdigheterna skulle hemvärnsförbandet i det mekaniserade precisionskriget vara på förhand dömt att misslyckas, trots det brinnande nit, som av de enskilda hemvärnsmännen ådagalägges. Befälsutbildningen, vars betydelse för hemvärdnets effektivitet icke kan underskattas, kräver förutom uppoffring av tid och intresse betydande summor.

Därjämte har visat sig, att för den enskilde hemvärnsmannen kunna upp-

komma kostnader, vilka för honom framstå som betungande. Grova och slitstarka kläder, skodon samt varma underkläder, som skola anskaffas och dessutom förslitas i snabbare takt än normalt enskilt bruk medför, extra kost och smärre reseutgifter kunna sammanlagda betyda en avsevärd utgift särskilt för dem, vilkas tillgångar äro begränsade. Att en medborgare icke därav må hindras att följa maningen att bliva hemvärnsman är av vikt att tillse.

Från sammanslutningar och från enskilda, både hemvärnsmän och dem, som av olika skäl hindrats att ställa sig i hemvärnets led, har under det gångna året i stor omfattning lämnats penningbidrag för bestridande av här förut berörda och andra utgifter för hemvärdet. Det är utan tvivel ett statens intresse, att denna offervilja icke förringas utan tvärtom tillväxer i styrka och omfattning. För att bland annat organisera och effektivisera denna gåvoverksamhet hava å skilda orter inom landet bildats ideella sammanslutningar med ändamål att i en eller annan form ekonomiskt stödja hemvärdet inom orten (hemvärnsföreningar).

Då bidrag från enskild sida synes vara ett oundgängligt villkor för hemvärnets behöriga växt och fortsatta bestånd, få dessa enskilda gåvor anses hava ytterst kommit staten till godo genom att fylla ändamål, som staten eljest nödgats tillgodose.

För gåvor av liknande slag till luftvärn och luftskydd har redan beviljats viss skattefrihet. (S. F. S. 1938:225; 1939:189.)

På grund av det anförda få vi vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte för sin del besluta att skattskyldig, som till staten eller hemvärnsförening lämnat gåva för hemvärdet, skall äga att vid taxering enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag med belopp motsvarande vad han under beskattningsåret utgivit såsom sådan gåva.

Stockholm den 23 januari 1941.

Sven Hedqvist.

E. Birke.